

25 éves a MEGOSZ

Jubileumi nagyrendezvény a Vajdahunyadvárban

Szeptember 28-án Budapesten, a Vajdahunyadvárban tartotta a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége a jubileumi nagyrendezvényét megalakulásának 25. évfordulója alkalmából, amely egyben az idej Erdők Hete nyitóeseménye is volt.

Az ünnepi rendezvényt Nagy István agrárminiszter nyitotta meg köszöntő beszédével, melyben többek között elmondta, hogy a Vidékfejlesztési Program átalakításával az erdőt telepítő gazdák a korábbiaknál lényegesen nagyobb, 80-130 százalékkal több forrást vehetnek igénybe. Az ágazatot 12 pályázati felhívás érinti közvetlenül, ezek közül négy jelenleg is nyitott.

A programban az erdőtelepítések jövedelempótló támogatásának összegét az eddigi hektáronkénti 172 euróról 432 euróra emelték és annak időtartamát minden fafajnál egységesen 12 évre emelték. Emellett a piaci viszonyokhoz igazodva minden állomány esetében bővülnek az erdő létesítésének és ápolásának egységei is.

Ismertette, a környezeti változásokhoz igazodva a lágylombos, az akác és a nemesnyár fafajoknál egy-egy évvel nőtt a támogatott ápolási időszak hossza. A telepítési költségek támogatását is átlagosan közel 20 százalékkal megemelték, így összességében a tölgyes vagy bükkös erdő telepítésének támogatása hektáronként az eddigi 2,6 millió forintról közel 5 millió forintra

nő; egy hektár akác vagy nemesnyár támogatása hektáronként 1,2-1,3 millió forintról 2,8-2,9 millió forintra emelkedik.

Hektáronként 2800 euróval támogatják ritka elegyfajok ültetését az új erdőterületekre, hogy minél változatosabb és ellenállóbb erdők szülessenek – fűzte hozzá.

A miniszter kiemelte, hogy a szakárca törekszik az erdőtelepítések ösztönzésén túl a meglévő erdőterület megőrzésére is, ennek érdekében 2021. december 31-ig meghosszabbították az erdők szerkezetének átalakítására szolgáló pályázati lehetőséget, és további 3 milliárd forinttal emelik a keretet.

Kitért arra is, hogy az erdőterület növelésében az agrárárca fontos szövetségesei a gazdák, akik már eddig is sokat tettek, a rendszerváltás óta mintegy 200 ezer hektár új erdőt telepítettek Magyarországon.

A miniszter szavait követően Mocz András, a MEGOSZ elnöke lépett a pulpitusra, és tartotta meg ünnepi beszédét.

„Tisztelt Miniszter Úr, Tisztelt Államtitkár Úr, Tisztelt Magánerdő-tulajdonosok, Erdőgazdálkodók, Erdészeti Szolgáltatók, Kedves meghívott Vendégeink, Hölgyeim és Uraim!

Nagy tisztelettel és szeretettel köszöntök mindenkit a Magán Erdőgazdálkodók Országos Szövetségének 2019. évi nagyrendezvényén, amely egyben az Erdők Hete megnyitója is. Már harmadik éve várat választottunk jeles rendezvényünk helyszínéül. Fűzér és Egervár után idén Vajdahunyadvár

várat, amely otthont ad mezőgazdasági erekyeink őrzésére. Kitűnő helyszín a magyar magánerdő-gazdálkodás ünnepnapjának lebonyolítására.

Thomas Mann gondolata is alátámasztja ezt: *»A múltat ünnepelni szép dolog, ha az embernek a jelent és a jövőt illetően rendben van a szénája... Kellemes az ősökre emlékezni, ha az ember egynek tudja magát velük, és tudja magáról, hogy mindenkor az ő szellemükben cselekedett.«*

Ma azért ünneplünk, mert a MEGOSZ 25 éves lett, és ünneplünk azért is, mert a mai rendezvénnyel nyílik meg a 23. Erdők Hete rendezvénysorozat. Engedjék meg, hogy az elmúlt negyed évszázad történéseiből a jelentősebb mérföldköveket és történéseket felidézzem.

A magyar magán erdőgazdálkodás az alapok lerakásával kezdte meg a tevékenységét az 1990-es évek elején. A megalakult erdőszövetkezetek, erdőbirtokossági társulások, kft.-k és magánszemélyként erdőgazdálkodók, magukra utalva, spontán, a helyi adottságok és külső, részleges információk alapján kezdték meg gazdálkodásukat.

Gépek, telephelyek, működő tőke hiánya jellemezte az akkori helyzetet, erdészeti szaktudással és kreativitással csak az erdész szakemberek rendelkeztek, a több mint 400 000 magánerdőtulajdonos nem.

Az országban elsőként megalakuló magánerdészeti gazdaságok vezetői és tagjai felismerték, hogy a szervezett és hatékony munkához közös fellépésre,

Nagy István miniszter (AM) köszöntötte a magánerdősöket

Moczs András MEGOSZ-elnök ünnepi beszédet mondott

és az információ kölcsönös kicserélésére, gyors áramlására van szükség. Ez azt jelentette, hogy a döntéshozatali szintig el kell juttatni az információt, és a döntéshozattól vissza kell juttatni azt a gazdálkodóig.

Ennek a kapocsnak a megteremtésére 1994 őszén dr. Csötönyi József kezdeményezésére 27 alapító szervezettel megalakult jogelődünk, a Társas Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége, és azonnal tagszervezete lett a FAGOSZ-nak is.

1996-ban elődszervezetünk elindította az öt éven keresztül működő Erdőgazda Napok rendezvénysorozatát, amely fontos találkozóhelye lett a magánerdő-gazdálkodást folytató szakemberek és tulajdonosok hazai közösségének.

Az elért sikerek ellenére a szövetség taglétszáma alig növekedett, melynek fő oka az volt, hogy az erdőtulajdonosokat a társas erdőgazdálkodás történelmi tapasztalatai elriasztották.

Az alapítók ezért döntő elhatározásra jutottak és a Társas Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége jogutódjaként megalapították a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségét, a mai MEGOSZ-t, mely kompletten az összes magyar magánerdő-gazdálkodó érdekképviseletét, a magánerdő-gazdálkodás szakmai kultúrájának továbbfejlesztését tűzte ki zászlajára.

Szövetségünk 1998. november elsejétől működik a jelenlegi névvel. A fenti döntés eredményesnek bizonyult, a szervezet elfogadottsága és az erdészeti integrációs rendszer megindulása jelentősen megnövelte a MEGOSZ tagságát. Az új szövetség világos programot készített az uniós csatlakozásig terjedő idő-

szak teendőire vonatkozóan, és megtette a szükséges lépéseket a hazai és nemzetközi elfogadottság érdekében.

Ennek eredményeként a MEGOSZ megtisztelő meghívást kapott Brüsszeltől, hogy az európai erdőbirtokosok szövetségének tagjává, és ezzel a magyar erdőtulajdonosok képviselőjévé váljon. Ezt a szerepet jelenleg is egyedülként a MEGOSZ tölti be.

A szövetség célja lett a gazdasági, szakmai képviselet; érdekegyeztető feladatok ellátása; a tartamos magánerdő-gazdálkodás megvalósítása; tagjai erdővagyonának megőrzése, növelése, az erdővagyon működtetésének segítése a tulajdonosok és a gazdálkodók javára. Feladata lett az erdészeti és erdőhasznosítási szakmai kultúra fejlesztése, terjesztése a magánerdőben, és a kiemelt természeti értékek megőrzése. Továbbá képviseli tagjait mindazokon a fórumokon, amelyeken az erdő, erdőtulajdonhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek kerülnek megtárgyalásra.

Szövetségünk véleményezi az erdőtulajdonlást és a benne folyó gazdálkodást érintő jogszabály-tervezeteket, ha szükséges és indokolt, jogszabálymódosítást kezdeményez. Együttműködik, és kapcsolatot tart fent kiemelten az erdőhöz kötődő szakmai szervezetekkel, tulajdonosi, államigazgatási és érdekképviseleti szervekkel, oktatási és kutatási intézményekkel hazai és nemzetközi szinten egyaránt, a hatékonyabb érdekképviselet ellátása érdekében.

Szövetségünk nemzetközi elismerését jelzi, hogy a CEPP, az Európai Magánerdő Tulajdonosok Szövetsége közgyűlését Budapesten rendezte meg 2004. november 6–9. között. Európa erdőgazdálkodásának 60%-át képviselő,

országos jelentőségű szervezetek elnökei látogattak el Magyarországra, és ismerték meg hazánk magánerdészeti kultúráját, gazdasági eredményeit és persze nehézségeit is.

Másik nagyon fontos feladata volt a MEGOSZ-nak, hogy a magánerdő-gazdálkodókat nemzeti, majd európai uniós forrásokhoz juttassa. Ez a munka pályázat-előkészítő munkacsoportokban folyt. Minden erdészeti jogcím meghatározásánál és ezek pályázati felhívásánál jelen voltunk.

A 2014–2020-as ciklus 106 milliárd forint forrás felhasználását tette és teszi lehetővé 12 erdészeti jogcím keretén belül. Kiemelten a legfontosabb két jogcím az erdősisítés és a géptámogatás.

Az erdősisítési jogcím népszerűtlensége miatt az agrártárca a felhívást módosítja, amelyben a támogatási összegek, mint ahogy azt miniszter úr is elmondta, 80–130%-kal emelkednek meg. Itt szeretném köszönetemet kifejezni dr. Nagy István miniszter úrnak, Zambó Péter és Kiss Miklós Zsolt államtitkár uraknak a pozitív változásokért. Köszönöm a jó hozzáállást és kitartó munkát az Agrárminisztérium Erdészeti Főosztályának is.

A másik kiemelt támogatási jogcím a gépbeszerzés, amelynek újbóli megnyitása lehetőséget biztosít a magyar erdőgazdálkodás technikai színvonalának felzárkóztatásához. Ez a feladat a következő ciklusba is áthúzódik, hisz az agráriumban a lemaradásunk az ég és föld között viszonylatához hasonlítható. Ide kívánczok az a gondolat, amit beszédemben immáron harmadik alkalommal teszek közzé: *„Aki gyorsan ad, az kétszer ad!”* Kérjük, hogy a pályázatok elbírálását és a kifizetéseket naprakészen kezeljék.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Szakmai tevékenységünknek meghatározó része volt az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény módosításának előkészítése. A jogszabályt, mely 2017. szeptember elsején lépett hatályba, négy társadalmi szervezet: az Országos Erdészeti Egyesület, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, a Pro Silva Egyesület és a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége egyetértésben »gyúrta össze«, és fogadtatta el szakmai álláspontját, sokat segítve ezzel a törvényt alkotó szaktárcának.

A törvénymódosítást megelőző egyeztetések alatt a MEGOSZ mindvégig üdvözölte a gondolatot, hogy 1945 óta ez az első olyan törekvés, ami elismeri a magántulajdont az erdőben, és megpróbálja megoldani az erdővel szemben támasztott igények, az erdő ökológiai szolgáltatásai, és ennek a tulajdonosra hárított kötelezettségei között feszülő ellentéteket.

Minden erdőtulajdonnal rendelkező honfitársunk tisztában van azzal, hogy az erdejének a fatermesztésen túl meghatározó szerepe van a természeti elemek, élőhelyek, fajok, életközösségek védelmében és a klímamegőrzésben. Tisztában van azzal és elfogadja, hogy ezért áldozatokat kell hoznia, ami védelmi célú tér- és időbeli korlátozásokban jelenik meg, ami számára gazdasági kiesést jelent.

Sajnálatos, hogy az európai szintű szakmai törvény még mindig kihívások elé néz, ugyanis a természetvédelmi NGO-k az Alkotmánybírósághoz fordultak azzal az indokkal, hogy a hatályos Erdőtörvény visszalépést jelent a természetvédelem területén. Szövetségünk jogi lehetőségeként, lépésként úgynevezett kértelen hozzászólást küldött az Alkotmánybíróságra.

Sok vitában érlelődött az álláspont, ami megpróbálta meghatározni, hogy az egyes erdőtulajdonnal rendelkező állampolgárnak, magánszemélynek a köz érdekében mekkora áldozatot kell elfogadnia. Mekkora aránytalanság róható ki, ami kötelezően elviselendő az erdő tulajdonlása miatt a többi állampolgárhoz képest. Fontos kérdés volt, hogy a meghatározott határ után kivethető korlátozás miatt jár-e kompenzáció és milyen mértékben. Egyetértés alakult ki már az egyeztetések elején abban, hogy szükséges megállapítani a határokat, mert ezt korábban az Erdőtörvény nem tartalmazta.

Emiatt, a szabályozási hiányosság miatt egymástól eltérő korlátozási gya-

korlat alakult ki az országban, és előfordult, ugyanarra a védendő fajra többszörös, akár négy-hússzoros területen korlátozták az erdőgazdálkodást. Ezért lett megfogalmazva az Erdőtörvényben az alapkörlátozás úgy időben, mint térben, amit a tulajdonosnak viselnie kell, és az ezt meghaladó korlátozást – felső határ megállapítása nélkül – a tulajdonossal történő meg egyezés után lehet bevezetni. A törvénymódosítás az eddigi tényeket nem közlő, kirovó gyakorlatot igyekszik kommunikációra épülő felelős magatartásra változtatni, valamint a természetvédelmi célú korlátozásokkal szemben kompenzációs kifizetést tesz lehetővé.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tehát eljutottunk napjainkig, de korántsem értünk munkánk végéhez. Thomas Mann szerint a jövőt illetően is rendben kell lenni a szénánknak. A szövetségre újabb feladatok várnak. Újra megszólítjuk a nem működő magánerdő-tulajdonosi kört. Szeretnénk elérni az elkövetkezendő években, hogy az európai átlagnak megfelelő szintre, 10% alá szorítsuk vissza az országban található gazdálkodás alá nem vont területeket.

Az európai forrásokon felül be kell vezetni nemzeti forrásból a szakirányítási támogatást, mellyel elkerülhető lesz a megbízásos szerződések lejáratát követően a rendezetlenség növekedése, esély lehet az inaktív területek 200 000 hektárról 100 000 hektárra történő visszaszorítására. Kérem a szaktárca vezetését, hogy kiemelt figyelemmel kísérje a 2020 májusában lejáró megbízási szerződések megújításának folya-

matát. A szabályozó rendelet hiánya és a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt kérjük a magánerdő működőképességének megtartása érdekében a segítségüket.

Az erdőtörvényben meghatározott határidőt módosítani kell annak érdekében, hogy a mai kezelési szerződésekben a leendő újakra történő átszerződéshez elegendő időt engedve megjelenjen a szükséges, szabályozó miniszteri rendelet.

Fontos feladatunk a támogatási ciklusban már felhasznált jogcímelek feltöltése, újra megnyitása, ami folyamatosná tudja tenni a már elindított folyamatokat, ilyen például az EKV forrásfeltöltése.

Részt kívánunk venni a következő európai támogatási ciklus jogcímeinek előkészítésében és a források észszerű, a magyar magánerdőket megillető felhasználásában.

A fa nem kockázatos termék, így célszerű lenne az EKÁER listáról lekerülnie. A szürke gazdálkodás hófehér lett, így a tűzifa áfájának 5%-ra történő csökkentése sem jelenthet kockázatot.

Köszöntőmben külön szólítottam meg az erdészeti szolgáltatókat, akik jelen pillanatban nem tartoznak sehová, nem kíséri figyelemmel senki sem a boldogulásukat, pedig nélkülük a magyar erdők bajba kerülhetnének. Úgy érzem szövetségünk feladata az ő érdekképviseletük is. Rájuk gondolva már tettünk lépéseket korábban is, gondoljanak csak arra, hogy géptámogatásban már részesülhetnek az erdészeti szolgáltatók is.

A MEGOSZ mint rövidített név megmarad, de újabb tartalommal bővíthet. Amennyiben az erdészeti szolgáltatók

elfogadják szövetségünket, úgy a jövőben tervezett teljes nevünk *Magán Erdőtulajdonosok, Gazdálkodók és Erdőgazdálkodási Szolgáltatók Országos Szövetsége* lesz. Ez a folyamat taglétszámunk növekedését eredményezheti, ugyanakkor kérek minden résztvevőt, hogy szólítsa meg tulajdonostársát, szomszédját, az erdőhöz valamilyen szinten kötődő barátját, hogy álljon sorainkba. Nem vagyunk kevesen, de elegenden sem, akik a magyar erdők, különösen a magánerdők ügyét szolgálják.

Ezen gondolatok jegyében köszönöm meg mindnyájuknak, hogy elfogadták meghívásunkat és az ünnep részesei lettek.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket! Jó szerencsét, üdv az erdészeknek!"

A MEGOSZ elnökeknek ünnepi beszédét követően *Zambó Péter* földügyekért felelős államtitkár ünnepélyesen megnyitotta a *23. Erdők Hetét*, amelynek programjai országszerte arról szóltak, miként szolgálja az erdők fenntartása és területük növelése a klímaváltozás hatásainak csökkentését. Az erdészek mintegy 100 programmal, többek között vezetett túrákkal, erdei kisasúti programokkal várták az érdeklődőket. Mindezek mellett készültek még éjszakai csillaglessel, valamint a minisztériumban a fásítások európai helyzetéről szóló nemzetközi tudományos konferenciával is.

A találkozón átadták a MEGOSZ szakmai kitüntetéseit is. Hárman részesültek *Rimler Pál-díjban* a magánerdőgazdálkodásban végzett kiemelkedő tevékenységükért, a *MEGOSZ emlékérmét* szintén hárman vehették át Nagy István agrárminisztertől, *Zambó Péter*

Zambó Péter államtitkár megnyitotta az idei Erdők Hetét

Rimler Pál-díjazottak

MEGOSZ emlékérem díjazottak

államtitkártól és *Mocz András*tól, a MEGOSZ elnökétől.

Rimler Pál-díjban részesült: *prof. dr. Lett Béla* a SOE EMK Erdővagyon-gazdálkodási Intézet professor emeritusa, *Sándor Endre* zempléni erdőgazdálkodó, erdőbirtokossági társulati elnök, *Kovácsvágás* polgármestere és *Virág István* kiskunsági erdésztechnikus, erdőgazdálkodó, szakirányító.

MEGOSZ emlékérmét kapott: *Tiszperger Jenő* családi erdőgazdálkodó, erdőtelepítő, *Szalai Károly* okl. erdőmérnök, korábban az FVM és az FM erdészeti referense, a NAK vezető erdészeti szakértője és *Mészáros Gergely* okl. erdőmérnök, erdőgazdálkodó, erdészeti vállalkozás ügyvezetője, a Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet szaktanácsadója.

A rendezvény programja a délután folyamán szakmai konferenciával folytatódott, melynek kezdetekor *Györffy*

Balázs, a NAK elnöke és *Jakab István*, az Országgyűlés alelnöke, a MAGOSZ elnöke mondott köszöntőt.

A konferencián *dr. Andréka Tamás*, az AM Jogalkotási Főosztály főosztályvezetője az erdőtörvényt követő szabályozási feladatokat ismertette, míg *Ambrus Gergely*, a Vidékfejlesztési Államtitkárság (AM) erdészeti referense az erdőtelepítések, fásítások támogatási lehetőségeinek várható alakulását mutatta be. *Lomniczi Gergely*, a Földügyekért Felelős Államtitkárság politikai főtanácsadója (AM) a magyar erdők és erdőgazdálkodás megítélése a lakosság körében közvéleménykutatás eredményeit elemezte, majd az előadások zárásaként *dr. Bolla Bence*, a NAIK ERTI tudományos főmunkatársa az erdőtelepítések, fásítások hatásai a termőterületek vízgazdálkodási viszonyaira szakmai témát járta körül.

Szerkesztette és fotók: **Nagy László**
Forrás: **MEGOSZ, AM, OEE**